

Interoga TIFF
Regizorul thailandez
Pen-ek Ratanaruang.

»Pagina 5

“10 pentru film”
10 actori de teatru
promovați la TIFF.

»Pagina 7

Lansare
AperiTIFF - ediția
specială în limba engleză.

»Pagina 11

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF

#7

Joi, 7 iunie, 2012

www.tiff.ro | www.tiff.tv

**FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE FILM TRANSILVANIA**

EDIȚIA 11, 1-10 Iunie 2012
CLUJ-NAPOCA

English Pages: 12 - 13

Ziua HBO: Maraton *Mildred Pierce*. Intrarea Gratuită.

TIFF este al doilea festival, după Veneția, care prezintă miniseria lui Todd Haynes, de 328 de minute, în proiecție maraton pe marele ecran.

Kate Winslet joacă rolul unei mame în miniseria lui Todd Haynes, despre care Peter Travers de la *Rolling Stone* se întreba: ce se poate spune despre o miniserie HBO adaptare după romanul esențial al lui James M. Cain din 1941 care urmărește destinul unei femei independente din Los Angeles în timpul Marii Depresii?

“Let’s try ‘perfection”, propune el. Regizorul lui *Far from Heaven* l-a gândit ca un film de cinema care se poate vedea foarte bine și la TV, și nu invers. Producțiile HBO au fost primele care au dărâmat tiparele televiziunii, înconjurându-se de creatori care au gândit procesul invers: nu văzând personajele de televiziune ca o reducere mecanică a celor de la cinema, cu asperitățile rotunjite ca nu cumva

să nu satisfacă întreaga familie, ci folosindu-se de privilegiul duratei ca să le descopere cele mai ascunse cotloane, să spargă pojghița mistificatoare a corectitudinii politice și să obțină figuri fabuloase, citate și răscitate până în cinema. Vă mai amintiți de inclasificabilul documentar muzical *I’m Not There* care distrugea orice convenții ale genului și narațiunii cinematografice, devenind unul dintre

must see-urile absolute ale celor 11 ani de TIFF? La fel de obligatoriu, *Mildred Pierce* nu e un omagiu la adresa cinema-ului ci mai degrabă un comentariu pe marginea lipsurilor lui. Probabil că la fel de perfecționist ca Haynes să fie doar James Cameron. Însă la Haynes nu există nimic fals sau mecanic. În timp ce urmărește destinul unui om, arătându-ți că nu există nimic mai epic pe lumea asta decât

triumfurile și tragediile lui, filmul te invită să-i admiri textura - îți prilejuiește una dintre acele rare imersiuni complete pe care o promite mersul la cinema. Kate Winslet și Guy Pierce au primit Globul de Aur pentru roluri. Evan Rachel Wood a fost doar nominalizată deși ar fi meritat cu vârf și îndesat să câștige.

Laura Popescu

Cinematografele TIFF

→ **FLORIN PIERSIC**
P-ța. Mihai Viteazul, nr. 11, 0264 530 521

→ **ARTA**
Str. Universității, nr. 3

→ **VICTORIA**
B-dul Eroilor, nr. 51, 0264 333 083

→ **MĂRĂȘTI**
str. Aurel Vlaicu, nr. 3
(în spatele stației "Arte Plastice")

→ **ODEON CINEPLEX**
(în incinta Polus Center), 0264 - 202 000

→ **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**
P-ța. Lucian Blaga, nr. 1-3, 0264 598 024

→ **URSUS OPEN AIR**
(Piața Unirii)

→ **INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ**
str. I.C. Brătianu, nr. 22, 0264 598 551

→ **MĂNĂȘTUR OPEN AIR**
(la terenurile de sport, în zona
complexului „Nora”)

→ **MARTY CAFE**
Victor Babeș 39

→ **Galerie Muzeul de Artă**
Piața Unirii 30

→ **BOILER CLUB**
Henri Barbusse 59-61

→ **Casa TIFF**
Str. Universității, nr. 6, 0264 207 070

DONCAFÉ

Aperitiff

Redactor șef: Elena Gangan
Laura Popescu
Redactor șef adjuncț: Iulia Valeri Matcovschi
Cătălin Mesaru
Andra-Daria Szasz
Mark Racz

Redactori: Vlad Gherman
Razvan Șut
Anca Grădinaru
Cristi Mărculescu
Radu Meza
Raluca Bugnar
Monica Felea

Pagina de engleză: Vlad Gherman
Razvan Șut
Martin Blaney
Jay Weissberg
David Robinson

Reporteri: Carmen Gociu
Andrei Pastuhov
Oana Moisil
Ion Indolean

Fotografi: Vlad Gherman
Razvan Șut
Graphic design: Carmen Gociu
Andrei Pastuhov

Ilustrație: Mătei Branea
Distribuție: Ionuț Husti

Tipărit la: Media Pro

Umbre

Competiția de Scurtmetraje Umbre

Scurtele terifiante de anul ăsta nu sunt doar niște festine cu dame sfârțecate și sperieturi ■ date de umbre și urmăritori, ci și proiecte care încearcă să se joace cu convențiile genului, ba chiar să le amestece cu altele, rezultând jucăușe, dar desigur sinistre, scurte filme pentru cinefagii întunecați. De exemplu, *Naufraziatul* e de fapt un trailer extins pentru un blockbuster care va să fie, undeva la mijloc între *Naufraziatul* cu Tom Hanks, *Cartea lui Eli* și niscaiva *I am legend*. Oricum, dacă cineva pune pe masă 40 de milioane de dolari pentru expandarea acestui scurt, avem ce pune pe ecran, vara viitoare, la mall. *Legendă* vine din deja versata școală spaniolă de horror și acest scurt școlăresc dar impecabil vizual, e povestioara unei fetițe cu căutătură à la Samara, care merge într-o călătorie cu părinții ei livizi. Ce li se întâmplă e poate previzibil, dar nu mai puțin exaltant, pentru că scena unei țeste înșăngerate, turtite de caldarâm e ca

întotdeauna o experiență cinefalică. *Muscătura viperei* e un scurt venit din Canada, care se desfășoară în proporție de 90% într-o baie părăsită. Dacă știți videoclipurile trupei Tool, mai ales "Stinkfist" și "Parabola", vipera de față vă va unge pe suflet cu o nostalgică mazăgă, omagiu adus creaturilor din *Alien*, *The Thing* ori un Cronenberg timpuriu. *Ochiul păunului*, doza vitală de stop motion a selecției, despre o *femme fatale* vânătoareasă, care face colecție cu capete de masculi din varii specii. Tributar lui Tim Burton, dar și unor lucruri mai sumbre de atât, scurtul e și un masterclass în ale suspansului; chit că știi cam ce urmează, nu-ți poți lua ochii de la păpușele de pe ecran. *Hope* e mai degrabă întunecat decât înfricoșător, o nuanțată și lirică critică a războiului, legat intrigant de practica bărbieritului. *Decapoda Shock* e deliciu absolut al calupului, o frenetică poveste SF despre un om crab, reflexiv și introspectiv, un fel de Zoidberg din *Futurama*

făcut din plastic ieftin. Și cum altfel poți fi, când o corporație satanică te-a folosit ca pe o cârpă radioactivă pentru a pune mâna pe Univers? Gulaș camp și pulp pentru titrați.

II. Al doilea calup de șase scurtmetraje horror din selecția TIFF 2012 demarează cu *Suferă!*, care începe cu o scenă care combină partea de societăți secrete fetișiste din *Eyes Wide Shut* de Kubrick cu elemente din seria *Sport sângeros*. *CTIN!* Se configurează ca un festin foarte teatral și ritmat al absurdităților ciuntite, recompuse și adăugite, organizat de un *mad-scientist* puțin nostalgic. *Mica sireună*, produs al unei școli de film canadiene reconfigurază o situație bazată pe mitul sirenei, jucându-se cu ideile preconceptuale ale publicului datorate adaptării Disney a povestioarei lui Hans Christian Andersen. *A treia scrisoare* se desfășoară într-un viitor distopic, gri, cu urme de *steam-punk* în care un tată divorțat și confundat în datorii își smulge din piept un fel de Nokia 3310 pe jumătate

absorbit de o entitate organică cu tentacule ca să-i schimbe bateria și să-i facă un fel de *jail-breaking*. Doza maximă de scabros a calupului vine în scurtmetrajul *Tommy*, povestea unui băiețel nevinovat, într-un cadru familial lipsit de căldură, reimaginat expresionist dincolo de suprafața unei farfurii de supă verde. După *Suferă!*, este al doilea scurt-metraj în care se mănâncă globi oculari și degetele (unghiile și falangele se scuipă la sfârșit ca sămburii de le cireșe). *Balul de absolvire*, filmat în întregime în cadre lungi puse în slow-motion, redă o situație familiară, recognoscibilă, exploatându-i toate clișeele, pentru a livra în final *punch-line*-ul cu o satisfacție bineînțeles bolnavă. La fel ca în cazul primului calup, scurtmetrajele excelent realizate din puncte de vedere vizual, având probabil bugete comparabile cu (dacă nu mai mari decât) unele dintre lungmetrajele din festival.

Mark Racz & Radu Meza

Evenimente

Toată ziua - NIKON demo area - Casa TIFF.

15.15 - 15.45 Lansarea ediției speciale Aperitiff - Romanian Cinema 2012, revista anuală despre cinema-ul românesc actual, publicată în colaborare cu Institutul Cultural Român. Hansen Lounge - Piața Unirii.

18:00 Vernisajul expoziției lui Joachim Luetke - TRANSFORMER - The Art of Visualizing Music. Hotel Continental.

18:00 Prezentarea pe scenă a celor zece actori selectați în "10 pentru film" înainte de filmul *Portret de noapte* - Cinema Florin Piersic.

17:00 Proiecția specială dedicată aniversării Fundației Audio-Vizuale "20 de ani de FAV". Cinema Arta.

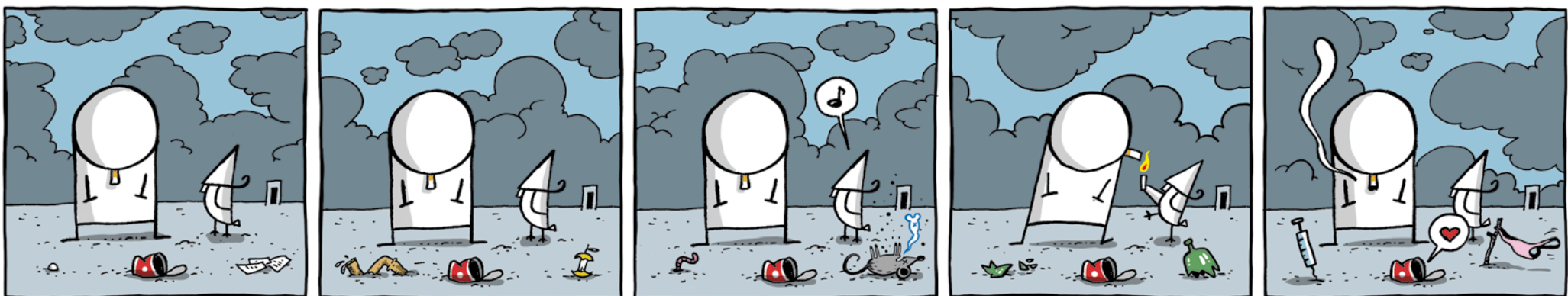
18:00 Proiecția specială a filmului *Din dragoste cu cele mai bune intenții* de Adrian Sitaru - dedicată persoanelor cu deficiențe de vedere. Cinema Mărăști.

Transilvania Talent Lab

Masterclass-urile de azi - Napoca 15

10:30 "De ce Napoleon?" - Masterclass Jan Harlan și prezentarea cărții "Kubrick's Napoleon: The Greatest Movie Never Made" - Napoca 15 (Transilvania Talent Lab).
12:30 Masterclass Christine Vachon.

OMULAN 7 ROMANIAN CINEMA* BY MATEI BRANEA

Ziua HBO

Cinci documentare în Ziua HBO

HBO aduce anul acesta la TIFF, în afară de *Mildred Pierce*, câteva documentare excelente de la noi și de prin vecinătate, adică din Ungaria, Polonia și Cehia.

Raiul și iadul

Cu sado-masochism și mutilare, sex și moarte, iubire și birocrație în închisoare, HBO parcă și-a făcut anul acesta propriul cocktail de What's up, doc? și No Limit.

Raiul și iadul - Un intelectual bărbos și mândru purtător de ochelari îi ciupește strașnic sfârcurile unei tinere voluptuoase și apoi, după ce e bine legată și desnudată, îi curentează sânii cu ceva ce seamănă cu un aparat de amestecat cafeaua. Documentarul cehesc explorează micro-universul fascinant al comunității sado-masochiștilor. Cea mai savuroasă scenă surprinde o întâlnire întâmplătoare pe holurile unui mall între două mascote dragălașe, care împart fluturași promoționale copiilor cu unul dintre protagoniștii filmului, îmbrăcat în *horse slave* (fetiș cu costume de cal), pe care îl salută colegial - fapt ce vine să sprijine teza filmului despre prejudecățile majorității asupra practicilor S&M.

Dumnezeu a creat sexul - Cum, nu știți nimic despre viața sexuală a unor polonezi pocăiți? Păi puneți mâna și aflați din documentarul *Dumnezeu a creat sexul*. Ca multe curente inovatoare, dezinhibarea coitală a polonezului cu frică de

Dumnezeu începe cu o carte, anume un ghid pentru o viață sexuală armonioasă, scrisă de un călugăr, Knotz, cu reale calități de terapeut de cuplu. Imaginați-vi-l pe părintele Cleopa combinat (o la la) cu o variantă reușită de Cristian Andrei, totul într-un pachet bonom și bărbos a la Cristi Tabără. Un cuplu nu poate concepe sexul oral altfel decât ca pe un păcat capital; un bărbat consideră gemetele (intuim apreciative) ale soției sale drept dovezi ale curviei ei adânci; un alt cuplu trebuie să se purifice, prin rugăciune și post, ori de câte ori soția îndrăznește să aibă orgasm; o familie aproape s-a destrămat din pricina păcatului masturbării practicat de soț (pentru care, la noi, preoții recomandă să umbli pe cărbuni!).

Între două lumi - Ungaria primește anual mai multe mii de imigranți din țări instabile politice, dar doar o mică parte dintre ei primesc dreptul de a rămâne în țară și, pentru început, de a ajunge într-una dintre taberele destinate imigranților. **Între două lumi** e povestea câtorva dintre ei, care timp de un de zile primesc adăpost și pregătirea necesară pentru a se integra în societatea maghiară.

Doina groparilor - Cimitirul Doina din Moldova, cel mai mare din Europa de est, cu peste 250 de mii de morminte, devine subiectul unui documentar filmat de regizorul Pavel Cuzuioc, cu o echipă foarte mică, pe durata unui an. Vorbele de duh ale groparilor hâtri, cântecele lor și mai ales atitudinea față de morți și moarte destind și îndepărtează spectatorul de subiectul lugubru. Refrenul "între patru scânduri nu mai stai pe gânduri" și mai ales relația foarte personală a groparilor cu unii dintre morți, care (spun ei) îi înspăimântă mai puțin decât cei vii, induc o stare de acceptare a morții cu zâmbetul pe buze.

Vorbitor - Documentarul realizat de Radu Munteanu și Alexandru Baciu explorează tema dragostei după gratii. Distins anul acesta cu premiul Gopo pentru cel mai bun documentar, *Vorbitor* încearcă să prezinte o altă latură a vieții în pușcărie sau mai bine zis o altă latură a iubirii - cum își găsesc unii prizonieri perechea în detenție. Intrarea liberă.

Radu Meza și Mark Racz

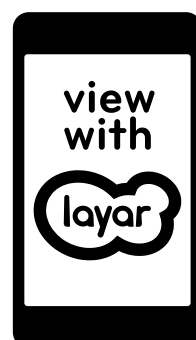
Votul publicului

Competiție

A doua soție/Kuma **4.03**
Oslo, 31 august / Oslo, August
31st **3.92**
Teddy Bear **3.81**
Sfârșitul nopții/ End of the Night **3.37**
Clip **3.34**
Mlaștina/ Marecages **3.29**
De joi până duminică/ De jueves a domingo **2.96**

Barometru General

Ursul uriaș/ The Great Bear **4.81**
Hugo **4.73**
Parada/ The Parade **4.68**
Despre oameni și melci / Of Snails and Men **4.68**
Păpușa/ The Doll **4.68**

TIFF Lounge - Piața unirii

11:30 Prezentare MEDIA - "MEDIA Programme: Training & Networks. Focus Denmark & Hungary".

15:00 Prezentare FREE REEL ROMANIA, proiect inițiat de Cinephilia Services (Ltd) care constă în proiecții gratuite și ateliere în comunitățile rurale din România.

15:45 - 16:45 *The Romanian Film Festival in New York: histories to tell* - panel pe tema prezenței și promovării cinema-ului românesc în Statele Unite. În focus: Festivalul Filmului Românesc de la New York. **17:00** Întâlnire cu Constantin Chiriac - Actor (*Undeva la Palilula*) & Director al Teatrului Radu Stanca din Sibiu și Al Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

Program / joi / 7 iunie

CINEMA FLORIN PIERSIC

11:00 - 76'
Excită-mă, ce dracu'! / Turn Me On, Dammit!
Norvegia; Jannicke Systad Jacobsen; Fără Limită [6R1]

12:30 - 140'
Sânge din sângele meu / Sangue do Meu Sangue*
Portugalia; João Canijo; Supernova [6R2]

15:30 - 73'
Crucic - Drumul spre dincolo / Crucic - The Path to Beyond
România, Polonia; Anca Damian; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [6R3]

18:30 - 105'
Portret de noapte / Twilight Portrait*
Rusia; Angelina Nikonova; Fără Limită [6R4]

21:00 - 110'
Tabu
Portugalia, Germania, Brazilia, Franța; Miguel Gomes; Supernova [6R5]

23:30 - 83'
Raiul și iadul / Heaven Hell*
Cehia; David Čálek; Ziua HBO [6R6]; intrare liberă!

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 - 91'
Tiranozaur / Tyrannosaur
Marea Britanie; Paddy Considine; Oameni și Zei [6C1]

18:45 - 145'
Undeva la Palilula / Somewhere in Palilula
România; Silviu Purcărete; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [6C2]

22:00 - 90'
Dr. Strangelove / Dr. Strangelove or: How I Learned to Stop Worrying and Love the Bomb
Marea Britanie; Stanley Kubrick; 100% Stanley Kubrick [6C3]

CINEMA VICTORIA

10:00 - 90'
Teddy Bear / Teddy Bear
Danemarca; Mads Matthiesen; Competiție [6V1]

12:30 - 71'
Turn Off the Lights
România; Ivana Mladenovic; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [6V2]

15:00 - 62'
Mircea Cantor - Video Works
România; Evenimente Speciale [6V3]

17:00 - 90'
Trei zile până la Crăciun / Three Days Till Christmas
România; Radu Gabrea; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [6V4]

19:30 - 113'
Planeta însingurată / The Loneliest Planet
Statele Unite, Germania; Julia Loktev; Competiție **11'**
Hope
Spania; Umbre scurte [6V5]

22:30 - 94'
De joi până duminică / De jueves a domingo
Chile, Olanda; Dominga Sotomayor Castillo; Competiție **15'**
The 3rd Letter
Statele Unite; Umbre scurte [6V6]

CINEMA ARTA

10:00 - 328'
Mildred Pierce
Statele Unite; Todd Haynes; Ziua HBO, tribut Killer Films [6A1]; Filmul rulează în 3 părți, cu 2 pauze de 15 minute / The film will play in 3 parts, with two 15 minute intermissions; intrare liberă!

17:00 - 96'
Fundația de Arte Vizuale - 20 ani / Fundația de Arte Vizuale - 20 years
Evenimente Speciale [6A2]

19:15 - 74'
Dragonslayer
Statele Unite; Tristan Patterson; tribut Killer Films [6A3]

21:30 - 80'
Umbre scurte, partea I / Shadows Shorts I
[6A4]

23:30 - 80'
Umbre scurte, partea II / Shadows Shorts II;
[6A5]

ODEON CINEPLEX SALA 1

15:00 - 93'
Rațiunea Kirei: o poveste de dragoste / Kira's Reason: A Love Story
Danemarca; Ole Christian Madsen; 3X3 [611]

17:30 - 112'
Împărăția fiavelor / Animal Kingdom
Australia; David Michôd; Focus Australia [612]

20:00 - 93'
Alpii / Alps
Grecia; Giorgos Lanthimos; Fără Limită [613]

22:00 - 184'
Unii și alții / Les uns et les autres
Franța; Claude Lelouch; 3X3 [614]

ODEON CINEPLEX SALA 4

14:30 - 85'
La răscruce / Either Way
Islanda; Hafsteinn Gunnar Sigurðsson; Competiție [641]

17:00 - 207'
Chapiteau Show
Rusia; Sergey Loban; Competiție [642]

22:15 - 126'
Hugo
Statele Unite; Martin Scorsese; Supernova [643]; Proiecție 3D / 3D projection; nesubtitrat în limba română"

ODEON CINEPLEX SALA 5

19:45 - 98'
Povestea unui stilist / A Man's Story
Marea Britanie; Varon Bonicos; Ce se întâmplă, documentarule? [651]

22:15
56' Doina Groparilor / Digging for Life
Pavel Cuzuioc
62' Vorbitor / Visiting Room
Radu Munteanu, Alexandru Baciu; România; Ziua HBO [652]; intrare liberă!"

ODEON CINEPLEX SALA 6

16:00 - 173'
Un gând, un vis, Doyle... și-un pix / A Dream's Merchant
România; Bogdan Ilie-Mic; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [661]

20:15 - 98'
Pe urmele trecutului / Retrace
Ungaria, România, Suedia; Judit Elek; Ziua Maghiară [662]

22:30 - 51'
Dumnezeu a creat sexul
Polonia; Konrad Szolajski; Ziua HBO [663]; intrare liberă!

URSUS OPEN AIR PIAȚA UNIRII

21:45 - 115'
Come as You Are / Hasta la Vista!
Belgia; Geoffrey Enthoven; Piața Unirii [6U1]

MĂNĂȘTUR OPEN AIR

22:00 - 113'
Explozie în familie / Le Skylab
Franța; Julie Delpy; Supernova [6M1]

NSTITUTUL FRANCEZ CLUJ

22:00 - 67'
Între două lumi / Caught Between Two Worlds
Ungaria; Viktor Oszkár Nagy; Ziua HBO [6F1]; intrare liberă!

CINEMA MĂRĂȘTI

18:00 - 105'
Din dragoste cu cele mai bune intenții / Best Intentions
România, Ungaria; Adrian Sitaru; Proiecții Speciale [6W1]; pentru persoanele cu deficiență de vedere"

20:30 - 132'
Shaolin
China, Hong Kong; Benny Chan; Focus China [6W2]

InterogaTiff

Pen-ek Ratanarung

“Am vorbit cu câțiva asasini plătiți reali care erau un fel de consultanți, dar nu au vrut să le punem numele pe generic.”

Cum vi se pare publicul clujean acum că ați avut șansa să interacționați mai mult cu el la masterclass?

Cred că publicul e grozav. Cred că apreciază cu adevărat tipuri diferite de film. Mi-am dat seama după întrebările pe care le-au pus. Par să știe foarte bine ce se întâmplă. Prima dată când am citit catalogul filmelor de la TIFF, am văzut că sinopsisurile nu erau ca la alte festivaluri, erau scrise într-un mod mai poetic.

Ce filme vreți să vedeți?

Nu-mi aduc aminte exact titlurile, dar din moment ce sunt aici cred că voi încerca să văd cât mai multe filme românești cu puțință. În ultimii 5 ani am avut ocazia să văd filme românești și cred că toate m-au impresionat.

Credeti că aceste filme românești au ceva în comun?

Da, cu siguranță. Majoritatea vorbesc despre subiecte românești, despre cum se face tranziția după ieșirea din comunism după multă vreme. Toate au actori și actrițe excelenți. Mulți dintre regizorii pe care îi cunosc au ceva în comun, au un fel de simț al umorului negru.

Sunteți unul dintre regizorii cel mai des asociați de critici cu noul val în filmul thailandez. Se vorbește și despre un nou val românesc. De unde credeți că vin

aceste clasificări? E vorba de niște criterii estetice bine-definite sau de marketing?

Nu cred că e marketing, dar nici nu e vorba în întregime de niște criterii artistice. Criticii trebuie să vină întotdeauna cu niște termeni pentru că trebuie să scrie, deci au nevoie de niște termeni pentru a da senzația că ceva se mișcă și asta se întâmplă din perioada noului val în cinematograful francez. Îmi este puțin jenă când mi se aplică acest termen, dar m-am obișnuit pentru că am înțeles că trebuie să-i spună cumva. Nu e atât de rău pentru că înseamnă faptul că acești critici recunosc că nu doar unul sau două filme sunt bune, ci există o întreagă mișcare căreia îi aplică acest termen. Mi se pare că sunt puțin leneși, dar cred că înțeleg la ce se referă. Dacă ar putea găsi un nume mai bun cred că l-ar folosi, dar nu au reușit așa că numesc mai multe lucruri sub termenul de *nou val*.

Cum ați defini dumneavoastră noul val thailandez?

Cred că noul val înseamnă că ceva a fost făcut într-un mod învechit și plicticos pentru multă vreme și acum niște oameni au găsit libertatea să facă ceva nou și asta este numit noul val. Cinematografia convențională este foarte scumpă. Ai nevoie de foarte mulți bani. Și-apoi dintr-o dată niște francezi au descoperit o nouă libertate de a face

filme cu puțini bani. Și asta se întâmplă și acum. Cred că realizatorii de film au găsit o nouă libertate în a face filme fără a fi nevoie de bugete foarte mari.

Cum vă finanțați filmele? Cum le distribuiți?

Pentru finanțare, în cazul meu, cerem la toată lumea. Dacă guvernul are bani, mergem la ei, dacă tatăl cuiva e bogat, mergem la el. În anumite cazuri, anumiți distribuitori cumpără dinainte un film dacă e făcut în limita unui buget. Apoi încercăm să obținem bani de la tot felul de finanțatori internaționali – din Göteborg, Rotterdam... După aceea, trebuie gândită o strategie în funcție de unde se potrivește mai bine filmul. Festivalurile de film sunt o afacere și bineînțeles că e mare competiție între ele. Cannes, Veneția, Berlin, Locarno sunt mereu în competiție și vor întotdeauna premiere mondiale, premiere europene. Piața festivalurilor e în creștere în ultimii ani și filmele devin tot mai mult un fel de produse, ai nevoie de o strategie de marketing, de o echipă de marketing și eu nu am talent la astfel de lucruri așa că le las pe seama agenților de vânzări și a producătorilor, dar ei mă-ntreabă întotdeauna înainte de a lua o decizie. Festivalurile de film sunt importante, dar mi se pare mai important să faci un film și să fii mulțumit de el.

Ultimul dumneavoastră film e un film cu asasini, care e un gen foarte des abordat. Cum ați ajuns la această formulă orientată mai mult spre explorarea unor dileme morale?

Cred că a fost evident. Cartea pe care e bazat filmul e foarte axată pe acțiune și când scriam scenariul nu m-am simțit confortabil scriind scenele de acțiune. Nu știam cum să fac asta, nu mă pricepeam la asta. Mi-am dat seama că nu e adevărat. Nu puteam să scriu scenele de acțiune așa cum erau scrise în carte pentru că nu credeam în ele, nu mi se părea că e un film de acțiune. Ceea ce m-a atras la acest film e ceva foarte budist, e despre karma – despre cum plătești pentru ce-ai făcut în viață. De aceea, pe măsură ce scriam scenariul, scenele de acțiune deveneau tot mai puține și mi-am dat seama pe la al șaselea sau șaptelea draft că scenele de acțiune sunt acolo pentru că au un alt sens. Am căutat celălalt sens când filmam aceste scene. Și mi s-a confirmat când am făcut puțină documentare și am vorbit cu câțiva asasini plătiți reali care erau un fel de consultanți, dar nu au vrut să le punem numele pe generic. Toți mi-au spus că situațiile reale de acest tip se petrec foarte

repede, nu e nimic similar cu scenele de acțiune din filmele lui John Woo unde totul e în slow-motion. Dacă ești asasin de obicei ataci o țintă care nu e conștientă de faptul că va fi omorâtă. Și asta mi-a rezolvat problema. Am făcut scenele de acțiune ca în viața reală. Fără close-up-uri, de la distanță. Când am găsit această abordare am fost foarte fericit.

Cum ați reușit să păstrați un echilibru în folosirea cadrelor cu susul în jos?

Am luat decizia de a filma niște cadre anume cu susul în jos, folosind o lentilă specială. Nu am făcut asta în post-producție. Mi-am dat seama că dacă filmezi normal și întorci cadrele în post-producție cameramanii filmează foarte frumos, ceea ce eu nu vroiam. Trebuia să fie ca personajul. Când filmau cu imaginea întoarsă pe cameră, nu știau unde să meargă. Știam din scenariu ce scene vor fi filmate așa. Când le spuneam celor din jur povestea filmului pe care voiam să-l fac, mulți m-au întrebat dacă tot filmul va fi cu susul în jos, dar am decis să nu fac asta și să pun atâtea cadre de câte am crezut că am nevoie.

A consemnat Radu Meza

■ Poza zilei la Hansen VIP Lounge

■ TIFF Turistic

MELODY

Club de jazz, sediu de instituție, cămin studentesc, iar astăzi, hotel. Cunoscând sau nu schimbările de personalitate prin care a trecut clădirea, Hotel Melody înseamnă pentru fiecare altceva. Pentru că fiecare are un motiv diferit pentru care se întâlnește la cel mai cunoscut punct de reper, fără de care ar fi mai greu să te orientezi prin Cluj, la Hotel Melody. Te întâlnești "la Melody", "în localul de peste drum de Melody", "în clădirea de lângă Melody". Știi că atunci când menționezi unui localnic acest nume ca reper, în mintea lui totul se clarifică. În Cluj te vezi "în față la Melody", așa cum îți dai întâlnire în București "la Coloane" sau în Timișoara "în Unirii, la fântână". Este acel tip de loc, despre care ai amintiri cu momente speciale.

Dacă stai în fața hotelului, el nu-ți va dezvălui nimic din istoria lui nescrisă. Este nevoie de câteva întâlniri aici, ca să îți dai seama de farmecul pe care îl are. Pe lângă el se derulează în fiecare zi sute de povești, care aduc oamenii împreună: întâlniri de afaceri, ieșiri la plimbare, revederi între prieteni vechi. Dacă ar putea vorbi, Hotelul Melody și-ar povesti romane întregi cu toate aceste personaje. La intersecția dintre Strada 21 Decembrie, Strada Ferdinand și Strada Unirii, apare sigla din 1950 a Hotelului Melody. Întâlnește-te cu cei apropiați în fața hotelului și bucură-te de povestea acestui loc. Urmărește în fiecare zi locurile și lucrurile simple recomandate de Volksbank, acele lucruri care fac Tiff-ul mai frumos.

InterogaTIFF

În Competiție: Mads Matthiesen,

regizor *Teddy Bear*

Mulți regizori aleg să lucreze la primul lor film cu actori amatori. E mai ușor așa?

Nu, nu neapărat. De fapt, cred că e mai dificil, pentru că actorii nu dispun de deprinderile elementare necesare pe platou. Sunt multe motive pentru care unii regizori aleg să lucreze cu actori amatori, cred că nu putem generaliza când vine vorba de aceasta.

Teddy Bear e un film despre timiditate, dragoste sau societatea thailandeză?

Da, pentru mine *Teddy Bear* e un film despre dragoste, despre căutarea dragostei și despre legătura dintre o mamă și fiul ei. E despre ce poate merge bine sau prost într-o relație. De asemenea, e o poveste despre două societăți complet diferite, Danemarca și Thailanda, și modul în care acestea se întâlnesc.

Ce te-a inspirat să alegeți acest subiect? Derivă dintr-o experiență personală?

Nu a fost o experiență directă, îmi place ca filmele mele să fie personale, dar să nu aibă o legătură prea strânsă cu viața mea privată. Povestea trebuie să aibă ceva ce eu înțeleg,

măcar parțial, dar să nu fie prea apropiată de mine însumi sau de viața mea. De unde am luat ideea filmului? Pur și simplu mi-a venit ideea și am început să lucrez la ea. N-a fost inspirată de nimic în particular.

Ce te-a determinat să treci de la un scurtmetraj la un lung metraj cu aceeași temă?

În timp ce realizam scurtmetrajul *Dennis*, l-am cunoscut pe Kim Kold, actorul care deține rolul principal și am sesizat un mare potențial la el. După ce am terminat scurtmetrajul, am realizat că am vrut să lucrez în continuare pe acest subiect și să lucrez iar cu Kim. Astfel, când mi-a venit ideea să-l trimit pe Dennis în Thailanda în căutarea dragostei, am știut că sunt pregătit să lucrez pe acest proiect.

Cum l-ai descoperit pe Kim Kold? Ți s-a părut că are ceva în comun cu personajul?

Kim a venit la un casting pentru *Dennis* și eu îmi doream un culturist, iar el se potrivea perfect profilului. Apoi, după ce a început să spună replici și să joace, mi-am dat seama că are talent și ca actor, chiar dacă nu mai făcuse asta înainte. De fapt, e amuzant faptul că el e destul de diferit de personajul său, e un tip deschis și vorbăreț.

A fost complicat să construiești o relație între personaje, mai ales că actorii sunt amatori?

Întotdeauna e greu să interpretezi foarte bine un rol și e nevoie de foarte multă muncă. Dar n-a fost mai greu decât cu actori profesioniști; am lucrat foarte mult la casting și asta m-a ajutat foarte mult.

Teddy Bear e un film cu buget redus. E un nou curent în cinema danez sau a fost o necesitate?

Cred că din ce în ce mai mulți oameni vor să facă filme cu buget redus. Dacă te afli în acest domeniu și vrei să faci filme de artă, aceasta e metoda pe care trebuie s-o aplici. Să faci filmul ieftin. În plus, un film cu buget redus îți dă mai multă libertate decât unul cu buget mai mare.

Cât de dificil e să combini filmul documentar cu ficțiunea? Teddy Bear e o combinație între ficțiune și documentar?

E clar un film de ficțiune. Există un scenariu, oamenii își spun replicile și așa mai departe... cu toate acestea, am vrut să aduc oameni și locuri "reale" în film. M-am inspirat din filme documentare pentru a ajunge mai aproape de realismul pe care mi-l doresc.

Care au fost reacțiile publicului din Thailanda?

Filmul n-a fost încă lansat în Thailanda, dar vă pot spune că a fost foarte bine primit de comunitatea thailandeză din Danemarca.

A consemnat Monica Felea

InterogaTIFF

Joachim Luetke:

„Trebuie să încerci să vizualizezi până și lucrurile de care ți-e frică”

Presa, fanii muzicii grele, alți artiști te numesc „cross-media artist”. Ce înseamnă asta?

Asta înseamnă că pot să combin o mulțime de discipline și spunând asta mă refer la fotografie, sculptură, pictură, desen, și îmi place să le amestec pe toate. Cred că pentru asta îmi spun „cross-media”.

Știu că faci copertile de pe albumele multora dintre formațiile cu nume mari în industria metal. De-a lungul anilor ai lucrat cu trupe precum Destruction, Dimmu Borgir, Sopor Aeternus, Persephone și multe altele. Știu că desenezi pentru ei pentru că îți place muzica lor. Ai putea să illustrezi muzica pentru un album care nu îți place?

Nu, nici într-un caz! *No fucking way!* Eu ascult muzica cu ochii. Chiar dacă am fost rugat să fac asta nu pot, nu funcționează.

Ce ai vrut să transmiți prin TRANSFORMER - The Art of Visualizing Music? Este cumva o încercare de a face oamenii „să vadă muzica”?

Este de fapt vorba despre volumul doi. A fost mai înainte volumul unu, o carte, se numea *Posthuman* și planul era să fac mai departe partea a doua, la fel o carte, dar să fim serioși, cine mai citește cărți în zilele noastre? Și de aceea m-am decis să fac o viziune digitală a ei – așa a început tot proiectul, rezultatul căruia a fost un DVD-ROM interactiv, care practic e volumul doi.

Arta ta combină elemente mecanice și biologice într-o manieră deosebită. Care au fost artiștii care te-au influențat? În tinerețe a fost Dali, suprarealiștii desigur. Mai târziu a fost Geiger. El poate fi considerat influența de bază. Acum îl cunosc personal și el mi-a arătat

cum să îți depășești toate limitele interioare. Trebuie să încerci să vizualizezi până și lucrurile de care ți-e frică. Asta ar trebui să fie cea mai mare provocare pentru un artist, dar totuși majoritatea lor lucrează pentru bani mai mult, cred.

Poți să ne descrii procesul necesar creării desenului pentru album?

În primul rând, trebuie să fac rost de muzică, în orice format, chiar în versiune neprelucrată. După asta îmi trebuie versurile. Apoi mă închid în casă și ascult muzica pentru câteva zile bune, după care se întâmplă ceva miraculos, nu știu exact cum să descriu, dar mașinaria imaginației începe să lucreze. Muzica se transformă în imagini. Lucrurile încep să se miște. Fac schițe digitale și le trimit trupei. Este un feedback constant între mine și trupă.

O curiozitate personală: oame-nii din trupe îți spun ce vor ei să vadă pe album, sau te lasă pe tine să decizi?

(Râde zgomotos): Ei încearcă... cam atât... încearcă.

Cum ți se pare la Cluj, în Transilvania?

Sunt aici pentru prima dată și am avut o experiență foarte interesantă! Am explorat subsolurile hotelului Continental, știi, tot sistemul de țevi și de încălzire. Cred că am stat acolo

cam vreo trei ore și în tot acest timp am ascultat repetițiile trupei *Lai-bach*. Am avut soundtrack-ul perfect! A fost minunat! Mai ales având în vedere faptul că e primul festival din care fac parte și încă nu știu exact cum să mă acomodez. Știi, eu de obicei lucrez foarte mult. Eu practic trăiesc în studioul meu. Lumea exterioară e ca un fel de *Matrix* pentru mine (râde). Sper ca până pe zece iunie să reușesc să văd cât mai multe.

A consemnat Lena Gangan

■ Oameni și zei

Tiranozaur

Așa cum unele filme încep cu un montaj pitoresc cu oameni alergând prin parc, altele cu un *voice over* cu tâlc despre viață și iubire, *Tyrannosaur* începe cu un cuțu foarte drăguț omorât în bătaie de stăpânul său, un chelios mort de beat ieșit dintr-o tavernă infectă, undeva în nordul calic al Angliei. Așadar, cu cine să simpatizeze publicul, pentru cine să ne pese până la finalul filmului, ținând cont că potaia draguță deja a murit? Anti-eroul nostru e un văduv șomer, care-i agasează pe

toți pe care-i întâlnește – distruge oficiul poștal, condus de un indian, de unde-și ridică banii de șomaj, pe care apoi îi bea în primul birt care-i iese în cale, între timp nenorocind în bătaie niște adolescenți guralivi. Ajuns acasă, refuză gesturile de prietenie ale unui puștan și dospește încet, dar sigur, o bătaie nemaipomenită cu amantul mamei băiatului. Totuși, *Tyrannosaur* nu virează vreo clipă înspre genul acela de mizerabilism în care cinema-ul englez își tăvălește de regulă clasa-de-mijloc-in-picaj.

Regizorul debutant Paddy Considine e mai degrabă interesat de o aritmetică a decăderii umane – câte regrete și câtă vină poate un om duce, și ce doză de izbăvire (divină ori ba) le poate balansa? *Tyrannosaur* e (oricum) un film despre păcătoși îngrășându-și porcul de fapte abominabile în timp real și să întrezărești cam cum te poți salva de la pierzanie într-o lume care, după chipul și asemănarea ta, te-ar gătui la colț de stradă.

Mark Racz

■ Ce se întâmplă, documentarul?

Povestea unui stilist

Ozward Boateng este primul bărbat de culoare care a reușit să se impună în lumea modei ca unul dintre cei mai buni. Este un tip amuzant, relaxat, epatant, heterosexual(!), direct și talentat. Are o soție frumoasă, doi copii de care este mândru și trăiește în lux. Toate bune și frumoase, dar nu a fost de la început așa, iar el a rămas conștient de asta. Documentarul pe care ni-l propune regizorul Varon Bonicos relatează 12 ani din viața acestui stilist atipic, care s-a impus pe piața internațională a hainelor de lux în ciuda tuturor obstacolelor ... și au fost câteva. Suntem introduși într-o lume uluitoare, a bogăției, a croiurilor fine și a linilor perfecte, în care doar visăm că vom ajunge vreodată, așa cum și Ozward visase

în tinerețe. Pe lângă creațiile electrizante, el surprinde și prin felul lui de a fi, oricând dispus să se implice într-o acțiune caritabilă și deschis cu toată lumea, cum a fost și după proiecția de marți seara. După încheierea filmului, regizorul Varon Bonicos a făcut publicului o surpriză: l-a sunat pe Boateng și l-a pus la microfon. Publicul a devenit reticent, după ce telefonul sunase deja de trei ori, dar aplauzele au venit în momentul în care protagonistul documentarului a răspuns, iar întrebările au curs pe bandă rulantă. Descoperirea lui, ca om, a fost totală, iar spectatorii găsit un personaj deschis și natural, exact cum este prezentat în film.

Secțiune prezentată de HBO.

Ion Indolean

10 pentru FILM

Primii actori selectați în noul proiect al Festivalului Internațional de Film Transilvania - TIFF, 10 pentru FILM, vor fi în centrul atenției azi la Cluj. 10 dintre cei mai talentați actori de pe scenele din țară, alături de două „tinere speranțe”, vor fi prezentați profesioniștilor din lumea filmului și publicului, între 7 și 9 iunie, în cadrul Zilelor Filmului Românesc. Programul este unul nou în România și-și propune să promoveze figuri noi în filmul românesc. **10 pentru FILM** îi vizează pe actorii care s-au remarcat în teatru, dar care nu au avut până acum șansa afirmării în cinema-ul românesc, indiferent de vârstă, aflați la debut sau cu roluri minore avute deja în producții autohtone.

Actorii beneficiază de materiale de prezentare la TIFF 2012 – broșuri, fotografii și clipuri realizate într-un studio profesionist - vor participa la o serie de workshopuri și întâlniri și vor fi prezentați publicului, jurnaliștilor și oamenilor care le-ar putea schimba carierele - regizori, producători români și străini, directori de casting și agenți. Cei 10 pentru FILM au fost propuși și selectați de un grup de profesioniști din teatru și film: Tudor Giurgiu (regizor și producător), Irina-Margareta Nistor (critic de film), Andreea Iacob (dramaturg și regizor de teatru), criticii de teatru Oltița Cîntec, Cristina Rusiecki și Andreea Dumitru, și Răzvan Penescu (editor al portalului Liternet).

Actorii selectați în acest an sunt: Cristian Balint (actor independent, București), Colin Buzoianu (Teatrul Național Timișoara), Lari Giorgescu (actor independent, București), Cristian Grosu (Teatrul Național Cluj), Lucreția Mandric (Teatrul Tineretului, Piatra Neamț), Maria Obretin (actriță independentă, București), Pethó Anikó (Teatrul Maghiar Cluj), Elena Popa (Teatrul „Andrei Mureșanu”, Sf. Gheorghe), Olga Török (Teatrul German Timișoara), Raluca Vermeșan (Teatrul Nottara, București). Alături de aceștia, au fost aleși, cu titlul de „Tânăra speranță”, doi actori începători: Vlad Bălan (Trupa Brainstorming, București) și Mădălina Ciotea (Teatrul „Anton Pann”, Râmnicu-Vâlcea). Ei vor urca pe scenă la Cinema Florin Piersic în această seară înainte de proiecția filmului *Portret de noapte* de la ora 18.30.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILM TRANSILVANIA
11 | 1-10 Iunie
CLUJ-NAPOCA
Detalii pe tiff.ro.

CRISTIAN BALINT
COLIN BUZOIANU
LARI GIORGESCU
CRISTIAN GROSU
LUCREȚIA MANDRIC

MARIA OBRETIN
PETHÓ ANIKÓ
ELENA POPA
OLGA TÖRÖK
RALUCA VERMEȘAN

10 TINERE SPERANȚE
VLAD BĂLAN
MĂDĂLINA CIOTEA

InterogaTIFF

Christopher Mondt, proiecționist de festival

Germanul Christopher Mondt de la Filmprojektion vine la Cluj de la începuturi. S-a ocupat de proiecțiile de la primul Open Air TIFF, legendarul Echinox, iar în această ediție se ocupa de toate proiecțiile festivalului.

Cum e viața unui proiecționist itinerant?

E foarte plăcut să ajungi la un festival bine organizat, din timp, toată lumea fiind foarte entuziasmată în legătură cu evenimentul. Uneori ești mult mai relaxat decât alți oameni implicați în festival, pentru că ai în spate atâta experiență, ai lucrat la atâtea festivaluri. Colaborez cu 18 festivaluri în fiecare an, printre care festivalul lui Emir Kusturica, în Serbia, și un alt festival foarte bun, în Finlanda. La acest tip de festival, te poți concentra pe filme, și mai puțin pe partea de industrie și de competiție. Pentru mine, galele și competițiile sunt mai puțin importante, îmi place să mă axez pe filme și pe proiecții. Dintre festivalurile pentru care lucrez, TIFF îmi place cel mai mult. Colaborez și cu festivalul de la Berlin, dar nu e prea multă distracție acolo. Oamenii nu prea au simțul umorului.

Dacă ar fi să descrii TIFF în trei propoziții, care ar fi acelea?

Selecția e foarte bună, filmele aduse sunt dintre cele mai relevante, e un festival vibrant și oamenii adoră să discute despre filmele proiectate. În plus, orașul e foarte frumos și petrecerile sunt foarte mișto. A, și în ultima vreme, calitatea proiecțiilor e foarte bună (râde).

Cum ai ajuns proiecționist?

Pe vremea aceea studiam film și am reușit să facem rost de un fost camion de propagandă din partea armatei germane. A fost o perioadă destul de romantică. Așa că am decis să punem pe roți un cinema ambulant, în aer liber, cu care am mers prin foarte multe sate, doar că a plouat mai tot timpul. Echipa era formată din opt oameni, și am făcut asta timp de șase ani. După aceea am trecut la festivaluri.

Ai vreo amintire teribilă de la vreun festival?

Am doar amintiri plăcute de la festivaluri (râde). De fapt, am niște amintiri neplăcute când vine vorba de proiecții în aer liber, din cauza vremii. Au fost câteva dezastre, să le spunem așa, pentru mine în ultimii 15 ani.

Ești mulțumit de proiecțiile de la TIFF?

Da, în mare sunt mulțumit. Uneori proiecția la unele cinematografe din oraș e destul de anevoioasă, dar oamenii sunt foarte drăguți și se străduiesc ca lucrurile să iasă foarte bine. Oricum, festivalul s-a dezvoltat foarte mult și oamenii care lucrează aici sunt foarte buni la munca lor. Pe la primele ediții, taximetriștii nici nu știau că e un festival în oraș. Folosirea unui ecran în aer liber, în văzul tuturor, a ajutat foarte mult festivalul pe atunci, iar Casa TIFF face asta acum. Anul acesta, am ajuns în oraș înaintea începerii festivalului și am contribuit la instalarea

Foto: Răzvan Șut

noului ecran la Cinema Victoria. Acum, ecranul e mult mai mare și calitatea imaginii e mai bună, în condițiile în care ecranul vechi era deja gălbejit. Am îmbunătățit și sistemul de sunet, sunt lentile noi, deci va fi o experiență mult mai plăcută de acum încolo să vezi un film în acest cinema. Cred că oamenii ar trebui să meargă la cinematograful pentru a vedea filme, e o experiență complet diferită față de a vedea un film acasă, pe DVD. De asemenea, cred că ar trebui să se facă mai multe pentru cinematograful Arta, e un cinema foarte vechi care nu trebuie să dispară.

La ce festivaluri mergi după TIFF?

Mergem la un festival în Germania, apoi la unul în Elveția, la Neuchâtel. În plus, vom merge și în Armenia, la Erevan, să ajutăm un festival

foarte mic, numit Caisa de Aur. Există doar două cinematografe rămase în toată țara și îmi place foarte mult să dau o mână de ajutor la acest festival.

Care e cea mai insolită locație în care ai realizat o proiecție?

Am realizat câteva proiecții în Frankfurt, împreună cu Arhivele de Film, iar una dintre proiecții a fost într-o grădină zoologică. La TIFF, am avut o proiecție pe autostradă și una pe acoperișul unui centru comercial. În timpul festivalului din Finlanda, organizat de Aki Kaurismäki, pentru că eram așa aproape de Cercul Polar și soarele nu apunea niciodată pe timp de vară, am avut proiecții 24 de ore la rând, timp de cinci zile. După care dormeam timp de două săptămâni.

A consemnat Laura Popescu

InterogaTIFF

Ziua HBO cu maraton și producții locale și regionale

AperiTIFF a stat de vorbă cu producătorul Aurelian Nica de la HBO.

În ce constă colaborarea HBO cu TIFF?

HBO este un partener de tradiție al festivalului. Relația este din ce în ce mai solidă. Colaborarea continuă și în timpul anului, ne sfătuim cu organizatorii festivalului despre ce putem aduce nou, cum putem aduce un plus prin producțiile realizate de HBO sau prin evenimentele pe care le desfășurăm aici. În afară de Ziua HBO, cu producții originale la care intrarea este liberă, oferim secțiunile 3 X 3 și Ce se întâmplă, documentarele? Relația noastră cu festivalul este bazată pe încredere și prietenie. În plus, în cadrul Zilelor Filmului Românesc, puteți urmări multe filme realizate cu participarea HBO România. Vom rămâne în continuare implicați în producțiile autohtone. La TIFF acest lucru este evident. Pe lângă proiecții, oferim și premiile deja cunoscute

pentru scenariu (de scurtmetraj de ficțiune, de lungmetraj de ficțiune și de documentar). Și ca un mic secret, vă spunem că implicarea HBO la TIFF este foarte apreciată la nivel regional, avem una dintre cele mai solide relații cu piața locală de film și suntem foarte încântați de potențialul artiștilor noștri.

Care e programul HBO din acest an de la TIFF?

Anul acesta HBO aduce la TIFF mai multe documentare, producții originale HBO realizate în Europa și România. Accesul publicului la producțiile HBO este gratuit. Prezentăm două documentare originale realizate de HBO în România, *Doina groparilor* în regia lui Pavel Cuzuioac și *Vorbitor*, în regia lui Radu Muntean și Alex Baciu. Evenimentul zilei HBO este proiectia serialului original *Mil-*

dred Pierce. Va fi un tur de forță, toate episoadele serialului vor fi difuzate în maraton la Cinema Arta, începând cu ora 10 dimineața.

Care sunt proiectele de viitor legate de producția locală a HBO România?

HBO România se implică de ani în producții originale, a realizat și difuzat primul sezon al serialului *În derivă* și avem și săptămâna trecută s-au încheiat filmările pentru cel de-al doilea sezon. Pregătim proiecte noi, ne dorim să întâlnim oameni talentați alături de care să putem realiza noi producții originale. La gala de închidere a TIFF-ului vom anunța care sunt cei 3 câștigători ai secțiunilor de lungmetraj, scurtmetraj și documentar al Concursului de scenarii inițiat de HBO România și realizat în parteneriat cu TIFF și sperăm că în anul următor să vedem la TIFF unul sau chiar toate aceste proiecte pe marele ecran. Însă mai e mult de muncă din acest moment. Dar rezervăm surpriza pentru momentul galei. Sperăm să producem un lungmetraj de ficțiune, dar acesta este un proiect, aflat în stadiul de dezvoltare.

Este documentarul mai avantajat, fiind mai ușor de produs?

Avem deja o tradiție în documentar. Așa am început producția originală

HBO România, în 2008. La acest moment HBO are în România 8 filme documentare originale produse și difuzate, care s-au bucurat de aprecieri pozitive. Experiența ne-a învățat că documentarul nu este mai ușor de produs, implică multă muncă și documentare, este un proces amplu, complex, realizat cu multă seriozitate și dedicație. Pe partea de ficțiune, avem deja primul sezon din *În derivă*.

Ce noutăți sunt pentru al doilea sezon din *În derivă*?

Se păstrează o parte din pacienți, de fapt se păstrează cuplul (Andreea Bibiri și Bogdan Dumitrache), care vine cu copilul (Daniel Hurduc)

Foto: Nicu Cherciu

la terapie. Vin și pacienți noi, deja s-a anunțat domnul Victor Rebenjiuc în distribuție, ceea ce este un mare câștig pentru serial. E o bucurie pentru noi că-l avem în serialul HBO. Avem și actrițe tinere, care au avut un joc foarte bun în sezonul pe care tocmai l-am terminat de filmat acum câteva zile, pe 1 iunie.

Concurs HBO**FINALIȘTII CONCURSULUI DE SCENARII HBO****Scenariu de lungmetraj:**

Anca Buja și Cristi Iftime, "Maritza"; Raluca Poenaru, "Cadoul Roz"; Cristina Bilea, "Vara s-a sfârșit"

Scenariu de scurtmetraj:

Dumitrescu Marilena, "Odihna veșnică"; Adina Militaru, "Dus întors: 3 minute"; Bogdan Constantin Benea, "Ultima stație".

Scenariu de documentar:

Andrei Dăscălescu, "100.000 km în jurul Pământului, pe jos, în opinci"; Adina Popescu și Iulian Manuel Ghervas, "10 perfect"; Tudor Buican, "Săritorul".

Toți finaliștii sunt câștigători ai Premiului HBO "3 zile la TIFF" și au ajuns azi la Cluj.

■ Competiție

Planeta însingurată

Doar prin plasarea acțiunii unui film într-un cadru exotic nu reușești să cucerești publicul. E păcat când se întâmplă așa, cu atât mai mult cu cât regizorul provine dintr-o zonă pe care presupunem c-o înțelege. *The Loneliest Planet* e realizat de o regiune născută în Sankt Petersburgul anului 1969 (Leningrad pe-atunci), ai cărei părinți s-au mutat în SUA când ea avea 9 ani. În principiu, bănuim că a avut acces la informații despre țările din fosta URSS și că ar trebui să cunoască zona cât de cât... Totuși, acest lucru nu se vede în *The Loneliest Planet*, care se oprește la un nivel mai mult decât superficial al analizei

personajelor și al situațiilor în care sunt puse. Julia Koktev mizează prea mult pe șarmul lui Gael García Bernal și pe exotismul peisajelor sălbatice, de o frumusețe brutală, al peisajelor din Caucaz și prea puțin pe orice altceva. Doi turiști americani pleacă într-o excursie prin Svaneti (o regiune muntoasă din Georgia), cu ajutorul unui ghid local. Problema e că cei doi au impresia că merg la o plimbare pe Champs Elysées, într-o zonă cu cohorte de turiști. Când un moșulică înarmat le iese în cale cu doi puștani care se agită în limba georgiană, cei doi americani fac pe ei de frică, iar relația lor începe să se clatine (de ce???). Problema cea mai

mare a filmului e că nu are nici tensiune, nici profunzime. Marșurile îndelungi pe pășunile muntoase din Svaneti îți dau doar ocazia de a admira peisajul. Ele nu creează atmosferă, nu tensionează spectatorul, nici nu-l fac să mediteze la ceva anume. Apoi, momentul cel mai încordat, de la mijlocul filmului, e atât de stângaci, încât se transformă într-unul rizibil. Nu că înainte de acest punct scenariul ar fi știut prea mult încotro s-o apuce, dar de la acest punct încolo se pierde chiar totul. Bănuim că ar fi un film despre o relație eșuată, dar de ce, cum, care e cauza...?

Laurențiu Brătan

■ Fără limită

Alpii

Yorgos Lanthimos, autor al uneia dintre foarte puținele capodopere de cinema ale ultimului deceniu (*Kynodontas*, aka *Dogtooth*, cred că sunteți la curent, a rulat și pe la Cluj) are un film nou: *Alps*, aka *Alpii*. Grec minimalist și suprarealist, la fel de ușor de adorat necondiționat și de detestat fără drepturi de apel, Lanthimos are un interes deloc rezonabil în zona limbajului. Mai exact, modul în care limbajul golit de sens, replicile lansate de vorbitori "de împrumut" și reconstruirea falsificatoare a unor oameni și emoții (din alți oameni dotați cu aceleași replici) nu face decât să deformeze o realitate deja obscură de malformată. E realitatea cotidiană și de toate zilele în care durerile unora sunt atenuate fals și scabros de nevoile

altora de a-și umple vidurile absolute din suflete. Cu replici ale unor morți și cu umbre ale unor emoții și cu o mare minciună, în egală măsură disperată și ipocrită care dă timpurile emoționale înapoi și oferă multor ruine umane ocazia nefastă de a stagna în iluzii plătite. *Alpii* e un manifest despre timpurile noastre, cu toate refuzurile, mofturile și realitățile de plastic inerente lor. Și despre serviciile speciale (și absurde) care reies din nevoile disperate și narcisismul exacerbant al societății de consum. Teza este tangențială cu scrierile lui Houellebecq, iar suprarealismul cere adus în discuție și *Kill Me Please*, al lui Olias Barco, pe care l-ați putut vedea la TIFF-ul din 2011.

Cristi Mărculescu

■ InterogaTIFF

Geo Bărăian, PR Manager Nikon

De ce ați ales să sponsorizați un eveniment de o anvergură atât de mare?

Nikon este cel mai important brand ca cifră de vânzări de pe piața românească și ni s-a părut firesc să ne asociem celui mai important festival de film din România. Având în vedere anvergura acestui eveniment, suntem siguri că putem targeta aici oamenii din industria cinematografică pe care dorim să îi cunoaștem.

Cât de important este acest instrument de marketing (sponsorizarea) în comunicarea brandului dumneavoastră?

Filmul este pentru Nikon un domeniu pe care îl abordează după o absență de peste 30 de ani. Aparatele Nikon D4 și Nikon D800 stabilesc în acest moment standardele în ceea

ce privește posibilitatea de filmare cu aparate foto DSLR. Sponsorizarea unui festival precum TIFF ne dă șansa de a comunica posibilitățile pe care le oferă aceste aparate celui mai avizat public. Sperăm că zona de testare realizată special pentru specialiștii din domeniul cinematografiei să îi convingă de performanțele aparatelor Nikon D4 și Nikon D800.

Cât de mult credeți că ar trebui un brand să se implice în evenimente culturale?

Pentru Nikon, educarea publicului este foarte importantă. Prin intermediul site-ului www.nikonisti.ro realizăm numeroase evenimente prin care iubitorii fotografiei și filmului să poată învăța mai multe despre aceste arte: workshop-uri și

întâlniri tematice, seminarii foto, sprijinirea diverselor cursuri sau expoziții foto. Implicarea noastră la TIFF urmărește aceeași strategie de marketing. Ca să vă răspund la întrebare, ar trebui să zic că este o datorie a brandurilor importante de a se implica în evenimentele culturale și educaționale.

Cum măsurați eficiența sponsorizării pentru brandul dumneavoastră?

În cazul implicării noastre din acest an, eficiența se va dovedi prin numărul de producții de scurt și lung metraj ce se vor realiza în anul 2012 cu ajutorul aparatelor Nikon D4 și Nikon D800.

Cât de importantă este comunicarea social media pentru brandul dumneavoastră?

Comunitatea Nikonistilor, nikonisti.ro, a ajuns deja la aproape 90.000 de fani pe Facebook.

Este prezentă, de asemenea, pe Twitter, Flickr și Youtube, unde postările despre Nikon sunt vizualizate și comentate de alți zeci de mii de oameni. Punem foarte mare preț pe comunicarea *social media* și avem cea mai mare comunitate de acest gen din România.

Pentru dumneavoastră ca om de marketing, cât de important este un eveniment cultural? Credeți că e o sursă de inspirație?

Un eveniment cultural semnifică dezbateri de idei, sondarea noilor tendințe, oameni interesanți. Este terenul cel mai bun pentru nașterea unor strategii eficiente. Deci da, cred că este o sursă de inspirație.

Prin acest eveniment credeți că vă veți apropia mai mult de clienții dumneavoastră?

Prin intermediul TIFF cred că vom face mai cunoscut Nikon și în domeniul filmului și ne vom face mulți prieteni. Nikon este foarte apreciat în fotografie, dar sunt încă puțini cei cunosc cu adevărat capacitățile aparatelor DSLR Nikon în ceea ce privește filmarea. Zona de testare Nikon din cadrul TIFF ne va apropia de cei interesați să filmeze cu o soluție compactă și mult mai accesibilă față de camerele profesionale de filmat, fie ele digitale sau pe peliculă.

Cea mai performantă gamă de videoproiectoare pentru Home Cinema

În iunie 2012 la achiziționarea unui proiector BenQ din seria Home Cinema primești cadou un ecran de proiecție, iar pentru W7000 primești cadou în plus și un aparat foto bridge BenQ GH700 și ochelari 3D BenQ*

BenQ Partener Tehnic TIFF 2012

TRANSILVANIA INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

W7000   W1200   W1100   W710ST / W703D / W700

Cu proiectoarele BenQ te poți bucura de imagini de calitate cristalului, culori delicate și realiste de calitate profesională. Videoproiectoare pentru vizionări de filme, jocuri sau meciuri împreună cu prietenii sau familia, toate acestea la tine acasă, pe tot peretele, în propriul tău Home Cinema.

Rezoluție HD și FullHD / Proiecție 3D / Conversie 2D ▶ 3D / Sistem optic optimizat Full HD / Proiecție de la mică distanță / Conexiuni multiple / HDMI 1.4**

* Oferta specială este valabilă prin distribuitorii autorizați BenQ pentru România, în limita stocului disponibil.
 ** Caracteristicile menționate diferă în funcție de model. Vă rugăm consultați site-ul BenQ.ro pentru diferențiere.

BenQ.ro

Zilele Filmului Românesc

Undeva la Palilula

Silviu Purcărete este Silviu Purcărete! Că face teatru sau că face film, e tot Silviu Purcărete”, au spus, aproape la unison, cei trei actori din distribuția *Undeva la Palilula* prezenți la premiera filmului în sala Teatrului Maghiar din Cluj. Silviu Purcărete e cel despre care editorii publicației *New York Post* titrau că e un regizor pe care nu-l vor putea uita vreodată după ce au văzut piesa *Danaidele*. E regizor de teatru premiat și aclamat în străinătate și în țară pentru spectacolele sale impregnate cu un stil aparte, ușor de recunoscut. Iar acest stil e cât se poate de vizibil și în filmul *Undeva la Palilula*. Vorba actorului Aron Dimeny, protagonistul filmului de debut al lui Purcărete, regizorul poate face din film un spectacol de teatru pe peliculă. Nu e nicio surpriză pentru cine a văzut trailerul sau secvențele video de promovare, care prezintă fiecare personaj, că *Undeva la Palilula* e foarte teatral. Filmul are curajul de a ne duce într-o lume în care mulți n-am avea curajul să pășim singuri: cea a localităților mici-mici, uitate, unde oamenii trăiesc într-o comunitate legată strâns și de prietenie și de dușmănie, și de voie bună și de bărfă. Palilula e noul "la Honolulu", acel loc unde trebuie să mergi, deși n-ai vrea, căci e departe și incomod.

În anii '60, în România comunistă în care găsim Palilula, fiecare absolvent mergea la post acolo unde îl repartiza partidul. Pentru un tânăr medic ambițios și dornic de a ajuta oameni și de-a folosi ceea ce a învățat la facultate, repartizarea într-un post de la țară era sfârșitul. Asta i se întâmplă lui Serafim, tă-

nărul absolvent de medicină repartizat ca medic pediatru într-un oraș unde nu se nasc copii. El își amintește, prin vocea de narator a lui Purcărete, cum a ajuns într-o noapte viscolită la Palilula de unde nici n-a mai plecat.

Raluca Bugnar

InterogaTIFF

Călin Stegorean, directorul Muzeului de Artă

Povestiți-ne despre colaborarea între TIFF și Muzeul de Artă.

Festivalul Internațional de Film Transilvania și Muzeul de Arte se află într-o colaborare încă de la prima ediție, și încă din primul an Festivalul a încercat să abordeze diferite aspecte a lumii artistice: proiecții de filme, diverse galerii, mese rotunde și alte activități creative. De fiecare dată Festivalul a apelat la Muzeul de Artă pentru a contribui la creșterea gradului de cunoaștere față de astfel de evenimente culturale. Colaborarea cu Festivalul a fost, este și sper că va rămâne benefică.

TIFF-ul este implicat într-un proiect de caritate menit să faciliteze restaurarea Muzeului. Ați putea să ne oferiți ceva detalii în legătură cu acest program?

Da, la fiecare ediție una din proiecțiile festivalului a fost dedicată strănerii de fonduri pentru Muzeul de Artă. Din păcate acest lucru nu s-a putut realiza din cauza situației juridice a imobilului, care este revendicat și sperăm că eventual clarificarea acestei situații va permite folosirea acestor fonduri. Cu

toate acestea, am putut folosi o parte din aceste fonduri pentru niște reparații de urgență, așa că speranța mai persistă.

Cum vi se părut colaborarea cu TIFF-ul?

Am avut o colaborare extrem de benefică pentru ambele părți; o colaborare care a atras atenția asu-

pra situației cu care se confruntă Muzeul și a sensibilizat opinia publică la necesitatea restaurării acestui imobil. Sper să nu fie ultima instanță când ne combinăm forțele și sper să mai avem ocazia să răspândim spiritul creativității mai departe.

A consemnat Iulia Matcovschi

Evenimente speciale

Ediție specială AperiTIFF 2012

Ediția specială a AperiTIFF 2012, a treia realizată de TIFF în colaborare cu Institutul Cultural Român din New York, va fi lansată la TIFF Lounge, în această după-amiază la ora 15.15.

Cu coperta sa reținută și neagră, cu titlul "Moartea Domnului Nou Val", cu siguranță va produce interes și va deveni subiect de conversație.

O provocare intenționată sau o afirmare a realității?

"Cred că e puțin din fiecare, dar trebuie să citești titlul cu atenție", explică directorul artistic Mihai Chirilov. "Cuvântul 'domn' e esențial aici. Poate unii vor crede că spunem că cinematografia română a murit, dar nu e deloc cazul. În ultimii 10 ani, cineștii au fost mulțumiți să fie reușiți sub acest termen, în perioada în care nu erau foarte bine cunoscuți și erau în afara lumii filmului. Pentru mai mulți ani, realizatorii de film al Noului Cinema Românesc au acceptat să facă parte din acest grup, dar acum ei sunt instituții pe cont propriu și nu mai vor sau nu mai au

nevoie să facă parte din acest Nou Val". "În articolul meu din revistă, am citat dintr-un interviu cu un regizor care și acum ne acuză pe noi, criticii, că am inventat acest termen-umbrelă al Noului Val", adaugă Chirilov, care spune și că termenul *Domnul* vrea să atragă atenția asupra situației cineastelor care lucrează în România. Corina Șuteu, directoarea Institutului Cultural Român din New York, observă în introducere, numită "Minority Report", că mulți critici americani întreabă tot mai presant "de ce nu există și regizoare în acest Nou Val"? Alte materiale care vor îndemna la reflecție vin din partea unor colaboratori precum Jay Weissberg, Magda Mihăilescu, Scott Foundas și Elvira Lupșa. În plus, Chirilov îl intervievează pe Olivier Pere, directorul artistic al Festivalului de la Locarno, care răspunde la întrebarea *De ce e cinema-ul românesc excelent?* "Olivier are o perspectivă foarte interesantă, ținând cont că vine de la festivaluri precum Cannes și Locarno", spune Chirilov. "Pere a avut un rol decisiv în promovarea lui Corneliu Porumboiu la Cannes și a avut regizori români în competiție la Locarno doi ani la rând".

Martin Blaney

Casa TIFF

CONCERT STEVEN SEVERIN LA CASA TIFF

Una dintre surprizele ediției din acest an este prezența la Cluj a lui **Steven Severin**, membru fondator al influentei trupe Siouxsie and the Banshees și unul dintre cei mai apreciați muzicieni contemporani. Astăzi, **joi, 7 iunie, de la 21.45, Steven Severin** va acompania live, la Casa TIFF, proiecția celebrului film clasic *Vampyr* (1932), în regia lui Carl Theodor Dreyer. Filmul mut, cu imaginile lui de neuitat, însoțit de muzica bântuitoare a lui Severin, va fi un spectacol unic pentru cinefili. Steven Severin (pe numele său real Steven John Bailey, n. 1955) a fondat Siouxsie and the Banshees împreună cu solista Siouxsie Sioux în 1976 și a fost unul dintre colaboratorii apropiați ai lui Robert Smith de la The Cure. Basistul britanic este creditat pentru versurile multora dintre piesele formației,

și cel care a arhivat de-a lungul timpului toate înregistrările ei. Trupa de post-punk, considerată una dintre cele mai îndrăznețe și experimentale din anii 70-80, a marcat profund muzica ultimelor decenii, trupe ca Radiohead, U2, Massive Attack, Tricky sau Red Hot Chili Peppers citând-o ca influență. După destrămarea trupei, în 1996, Steven Severin a început o carieră solo. Și-a creat propria casă de discuri, RE, a colaborat cu diverse trupe și a compus muzică pentru spectacole de teatru și filme - de câțiva ani împreună cu soția sa, Ardan. Printre altele, a creat coloana sonoră pentru filmul clasic *Le sang d'un poète*, de Jean Cocteau, și a inclus-o pe un album lansat în 2010. Este prima vizită a sa în România; Siouxsie and the Banshees nu a concertat niciodată aici, din cauza regimului politic.

No money, yes cry

Francesca

According to the data provided by the **2009-2010 Year Book** issued by The National Centre for Cinema in collaboration with The Ministry of Culture and National Patrimony, in the past two years, production was increased by 100%, while the number of selections in international festivals grew by 300% (not to mention another 100% increase in the number of awards). In other words, statistically speaking, Romanian cinema is feeling better than never. Or is it?

There's no denying – Romanian cinema still is, to an extent, the talk of the town, but the already crowded mantelpiece filled with shiny trophies can no longer hide the decrepit state of the said mantelpiece which is by sheer miracle

still standing... For the same **Year Book** offers some disconcerting data (a constant drop in numbers in terms of viewers and auditoriums) which is proved during the yearly Gopo Awards ceremony when the Audience Award goes to films which reminds us that the biggest box-office domestic success is established by a segment of the Romanian population stuck somewhere between 0.1% - 0.4%.

The numbers are preposterous but we can't blame it all on infrastructure or the audiences' lack of interest for the topics dealt with by the Romanian filmmakers. Indeed, Romanian commercial films fare a bit better at the domestic box office but does an increase of 0.05% admissions per film (because that is what "better" actually

means) really matter? If in actual numbers there seems to be a difference between art house fare and commercial flicks, in percentages there's basically none. In order to make genre pictures you need money – in the digital age we are living in, your direct competitors are the international big-budget genre films shown in malls – if you don't have it, than your product will be (at least) visually inferior.

In addition, Romanian public funds are not making a very effective use of production funding – they don't provide adequate development funding (a winning project of the development section of the CNC contest receives about 8000 Euros) and they insufficiently encourage the emergence of new talent and innovation (every year, the contest finances solely 2-3 directorial debuts and there's no subdivision for "debut scripts", so to speak). Moreover, there is nothing that can legally help a film after the post-production stage. As long as there are no resources or separate funds for the promotion of the Romanian films, the competition with the American productions is, once again, lost from the very start.

There is, of course, another option – the independent fare. Starting with 2005, when Florin Piarsic Jr. took matters into his own hand and debuted with two completely independent films, *Fix Alert* and *Eminescu versus Eminem*, every year, there are one or two Romanian filmmakers who decide to skip the CNC contest and try their directorial hand and producing skills with a low-budget picture. While most of these films fared sufficiently well internationally (George Dorobantu's *Elevator*, won the Fresh Generation Award in Karlovy Vary 2005, *Hooked*, by Adrian Sitaru, was selected in Ve-

nice Days 2008, and Francesca by Bobby Paunescu opened the Orizonti section in Venice 2009), the biggest success of them all still remains Corneliu Porumboiu's debut feature *12:08 East of Bucharest*, winner of the Camera d'Or in Cannes 2006. But none of them managed to recover the investment at the box office and, perhaps this is the reason why, unfortunately, independent filmmaking in Romania is still perceived more as a hobby than a profession. How-

ever, in recent years, we all have witness a decrease in the amount of money offered for the CNC contests... The Government gave up directly financing films via the Ministry of Culture and the law concerning gambling revenues diminished the annual budget for cinema by about 15%. Given the situation, very soon, for lack of a better option, the hobby might turn into a genuine profession.

Codruța Crețulescu

Meet @ TIFF

Mike Maggiore, programmer for Film Forum, a 3-screen, independent arthouse cinema specializing in New York theatrical premieres of international arthouse features, independents, and documentaries. As a cinema of ideas, Film Forum is committed to presenting a global array of films that address diverse social, political, historical and cultural realities.

Richard Abramovitz, president of Abramorama, a company found at the forefront of innovation in the world of distribution and marketing of independent films, an industry leader in the personalized, focused form of film marketing/distribution that bypasses traditional film studios and their methodology, providing invaluable distribution alternatives to current content makers and owners. Recent films released by Abramorama are the Academy Award Nominees for Best Feature Documentary *Exit through the Gift Shop*, *4 Little Girls*, *Mandela*, *Sound and Fury* and *The Weather Underground*.

Azize Tan, director of Istanbul International Film Festival, whose aim is to encourage the development of cinema in Turkey, to help Turkish cinema attain international recognition and to promote films of quality in the Turkish market. The festival has also introduced international institutions and organizations like Eurimages to the Turkish market.

Victoire Thevenin, international sales executive for MK2, the first on the art house cinema circuit

in France and French cinema's leading independent group. The group is active in every aspect of cinema: production, exploitation and distribution. MK2 possesses a catalogue of over five hundred titles sold to worldwide film distributors and TV channels. Over the past thirty years, MK2 has produced over a hundred films created by directors from all over the world and won more than a hundred awards from all the greatest film festivals.

Giuliano Doman, executive producer for Family Film, a top Romanian production house with more than 10 years experience in media. Established in 2001 as Tandem Film, the company has included in its portfolio a large variety of productions from commercials to feature films. The company's most recent title is *Chasing Rainbows*, by writer/director Dan Chisu, a film selected in the Romanian Days competition and coproduced by DaKino Production.

Eugen Kelemen, manager of Digital Cube, a post-production company established in 2010 to offer complete solutions for digital cinema. Digital Cube provides for film makers in Romania and Eastern Europe the complete post-processing workflow that starts on set, continues with color grading and ends in the cinema hall with DCP encoding and mastering. The company credits include documentaries, short and feature films, music videos and commercials.

A fost sau n-a fost

Industry Events Today

11:30 MEDIA presentation – "MEDIA Programme: Training & Networks. Focus Denmark & Hungary"
TIFF Lounge

12:30 Christine Vachon masterclass
Napoca 15
(Transilvania Talent Lab)

15:00 FREE REEL ROMANIA presentation – a project initiated by Cinephilia Services (Ltd) consisting of free film screenings and film making workshops in rural communities across Romania
TIFF Lounge

15:45-16:45 *The Romanian Film Festival in New York: histories to tell* – a panel discussion on the presence and promotion of Romanian cinema in the US, with a focus on the Romanian Film Festival in New York City
TIFF Lounge (Unirii Square)

Party @ TIFF

THE LAKE IS ALIVE WITH THE SWANS' RACE

Tonight, during the traditional Romanian Days Opening Reception at Chios Restaurant in Central Park, organized by TIFF and Kodak Cinelabs Romania with the participation of Cinematique, all you water and/or swan lovers out there are welcomed to a contest like no other. Inaugurated last year by

our very own TIFF guest Freddy Olson (producer), who took one of the plastic & metal swans out for a spin on the lake, the Swans' Race will officially come to life this year. No previous swan-driving knowledge is necessary. Drink responsibly before and during the race. Foul play will not be tolerated.

InterogaTIFF

Projectionist Christopher Mondt

How is the life of a travelling projectionist?

It's really nice to come to a festival that was prepared well in advance and everyone is really excited about the event. Sometimes you're much more relaxed than other people involved because you were present at other festivals before and have more experience. I work for 18 festivals every year, including Emir Kusturica's

festival in Serbia and another good one in Finland. These are the places where you can focus on the films, not so much on the industry and competition. For me, galas and competitions are not that important, I'm more interested in cinema and screenings. And my favourite festival of all these is TIFF. I also work for the Berlinale, but it's not too much fun. People there don't have too much humour.

If you were to describe TIFF in three sentences, what would those be?

The selection is really good, the films brought are important and you can feel that the festival is vibrant, people are talking about movies. Also, the city is beautiful and the parties are indeed nice. And now, the projection quality is good (laughs).

What made you become a projectionist?

Back in the day, I was studying film and we got this old propaganda truck from the German army. It was kind of romantic. So we decided to make this mobile cinema and we were touring the countryside, but it was always raining. We were around 8 people and I did it for around 6 years, and after that I switched to festivals.

Do you have any terrible memories about a screening or a festival?

I only have good memories from festivals (laughs). Actually, when it comes to open air screenings, I have some bad memories because of the bad weather and there were some disasters in the last 15 years...

Are you happy with the screenings at TIFF?

Yes, overall I am. Sometimes it's complicated with the projections at some of the cinemas around town, but people are really nice and want to get things done. Anyway, the festival grew and now the people involved are very good at their job. In the beginning, the taxi drivers didn't even know that there's a festival in town. Having an outdoor screen really helped the festival gain visibility, and Casa TIFF helps with this as well right now. This year, we came a little earlier to Cluj and we helped installing the new screen at Cinema Victoria. Now the screen is bigger and the

image quality is much better, as the old one was kind of yellow already. We also re-adjusted the sound system and the lenses are better, so it is clearly a pleasure to go and watch movies. Also, people should really go to the cinema and see movies; it's not the same as watching them on DVD at home. And something should be done in order to help Cinema Arta, it's such an old cinema and should be preserved.

What festival are you going to after TIFF?

We're going to do this festival in Germany and one in Switzerland, in Neuchâtel. Also, in the next interval we're going to Armenia, in Yerevan, for a really small festival, called the Golden Apricot Film Festival. They only have two cinemas in the country and I enjoy going there and supporting the festival.

What is the most unusual location you have screened a film?

We used to have these screenings in Frankfurt, together with the Film Archive. One of the screenings was in the ZOO. At TIFF, we had a screening on the freeway and on the roof of the mall. Also, during the film festival in Finland, organised by Aki Kaurismäki, because we're at the Arctic Circle, and the sun never sets, we had screenings for 24 hours straight, for five days. And then we would sleep for two weeks.

Interview by Laura Popescu

The lives around us

finally caught up with Joachim Trier's film *Oslo, August 31st* (playing again on Sunday the 10th), and I was transfixed by its superb sense of control and quiet but overwhelming sadness. The film seems to illustrate Henry David Thoreau's line about "lives of quiet desperation," and though

the outcome is inevitable, the journey of this tormented young man is riveting. One aspect I particularly loved is the way the director cuts to p.o.v. shots that follow passersby on the street, forcing us, like the main character, to wonder who they are and what their stories might be. Perhaps it's because

I'm so much of an observer (it comes with the territory of being a film critic) that I was especially drawn to this element.

Just this part reminded me somewhat of an extraordinary movie from 2005 by the experimental filmmaker Gustav Deutsch, called *Welt Spiegel Kino*. Deutsch uses only archival material (I'm not always a fan of what he does), and in this work he zeroes in on a passerby from, say, a street scene shot in 1912, then edits in scenes from other films to create entire lives which pass quickly before our eyes. I love the way he forces audiences to remember that everyone we see on the street, in a café, next to us at the movies, has a complex life. Of course we can't know them all, but it's important to occasionally confront the fact that the people we set our eyes on for just a fleeting moment are more than their outward appearance.

I may be stretching the idea here, but I'm going to expand this notion of the vast unknown within centimetres of our noses, and make a parallel with the vast amount of films just out of reach remaining for us to discover. And I'll bring it back to Joachim Trier. How many of us have heard of a

Norwegian director named Erik Løchen? He made only two movies: *Jakten* ("The Hunt") in 1959, and *Motforestilling* ("Remonstrance") in 1972. Like most non-Norwegians, I imagine, Løchen was completely off my radar: as far as I know neither of his movies were released in the U.S., and I'm fairly certain they were never screened in Romania. But last year I was asked by Norwegian colleagues to write an essay on him for a Norwegian film magazine. They sent me DVDs and *Jakten* instantly became one of my favourite films I saw in 2011. It's an ingeniously told story of a love triangle, audaciously constructed and brimming with intelligence. Few know it outside its home country, but Joachim Trier has been working to change that. You see, not only does he love the film, but he has a close connection with its creator: Løchen was his grandfather.

Who knew? And that's what I'm talking about. Every film festival offers us the opportunity to discover, in a concentrated period, multiple unknown worlds that, when they're good, enrich our lives and our understanding. They remind us that, just as extending a hand to a stranger can

lead to a new and wonderful journey, so opening ourselves up to new film experiences can expand our minds and our sympathies. So when you're next at the TIFF Lounge bar, look at those around you, and also interact. When you're next studying the film schedule, take a chance on something you know nothing about. Nothing stops you from leaving if you don't like it, but it just may turn out to be one of your next "favourites of the year."

Speaking of which, I left off one film from my last recommendations list in the Supernova section: *Weekend*, by Andrew Haigh. Small, intimate, and moving, it works on multiple levels of understanding and is exactly the kind of movie you need to grab at a film festival, because it'll never play at the multiplex. Of the movies I'm still looking forward to catching while in Cluj: the 1972 Romanian film *Nunta de piatră* ("The Stone Wedding"); *Side by Side*, covering the raging debate between defenders of celluloid and partisans of digital; and Stanley Kubrick's *Barry Lyndon*, because it's just as important to spend time with old friends as to be open to making new ones.

Jay Weissberg

Transilvania Talent Lab - Fostering New Talent

"It took us really by surprise," says organiser Iulia Rugina, co-owner of the cultural association Control N, about the response to TIFF's new educational initiative Transilvania Talent Lab (TTL) which comes to an end today (Thursday) after five days of lectures and master classes. "We received 72 applications from 24 towns throughout Romania and Moldova and finally selected 18 participants, two more than originally planned."

TTL with its three work modules dedicated to development,

production, and marketing and distribution was the brainchild of TIFF festival director Tudor Giurgiu who notes that the project is being launched "in a time when Romanian cinema needs more than ever both a new structure and extra investment in education, in young talents, be they directors, producers, technicians or film promoters."

"It's good that such an initiative is finally happening in Romania," says Rugina who had participated in the Berlinale Talent Campus

and the first edition of the Sarajevo Talent Campus.

The 18 lucky participants come from a variety of backgrounds - directing, screenwriting, and marketing - as well as director of photography and a photographer, and have been able to pick the brains of five international experts - UK writer-director Richard Kwietniowski, Prague-based sales and distribution expert Marta Lamperová (who is also head of studies at the Film Production Department at FAMU), Austrian writer-director-produ-

cer Michael Seeber, Milano Film Festival's Artistic Director Vincenzo Rossini and Russian filmmaker Angelina Nikonova -, while leading Romanian producer Ada Solomon of HiFilm came to the Lab to give practical tips to each participant about their film project.

In addition, the TTL participants joined the general public for the Master Classes organised by TIFF with such esteemed guests as producer Christine Vachon, film critic Michel Ciment, and filmmaker Pen-Ek Ratanaruang.

"I was asked to cover scriptwriting from the perspective of the process of development which I find particularly interesting because this involves actual filmmakers rather than development executives who aren't then actually making the films," Kwietniowski says about his contribution to TTL. "I think it is then easier to preserve the uniqueness and originality of a project rather than it being dragged into being too conventional."

"I also talked a little about international perspectives and the differences between English language projects and what might be considered European cinema," he continues. "Some of the questions were really interesting like: What if my project isn't specific regarding language and culture? The answer, of course is to stay with its uniqueness, tell it well and it will go around the world."

Meanwhile, Marta Lamperová stressed in her lecture the importance of paying attention to marketing at the development stage. "We talked about how the synopsis, treatment and logline should look, and what the creative package is," she says.

From her discussions with the participants it became clear that

"one of the real problems seems to be being able to find a producer here in Romania for their projects," she observes. "There is a producing class at the film school now, but it is still very new. The producers we know from recent international successes of Romanian films have tended to gain their experience from 'learning by doing'. This comes from a historical background which Romania shares with many other countries in the Eastern Europe as the producer in the past was the State. There were dramaturgical groups linked to the studios, but there weren't any real producers."

"The young people also need to know about the law governing authors' rights, clearing music rights and having the proper contracts with the actors. And on documentaries you need to ensure you have agreements signed with the people you want to show in the film."

While the participants' heads are probably buzzing with all the information and advice they have received over the past five days, this won't be the end of their experience with TTL.

"We will help them to network with the festival's international guests," Rugina explains, adding that "it will also be good for them to discuss their projects together because there is such an interesting mix of backgrounds that I could see some of them possibly working together."

So, who knows, there is every good chance that we could see some finished TTL projects coming back to Cluj and being shown at a future edition of TIFF!

Martin Blaney

AperiTIFF special issue 2012

2012's Special Edition of AperiTIFF, the third collaboration between TIFF and the Romanian Cultural Institute in New York, will be launched in the TIFF Lounge this afternoon at 3.15 pm and is likely to cause a buzz and become a talking point with its stark black cover and the title of "The Death of Mr. New Wave".

A deliberate provocation or a statement of fact?

"I think it's both, but you have to read the title carefully," TIFF Artistic Director Mihai Chirilov explains. "The word Mr. is key here. Everybody might think we are saying that Romanian cinema is over, but that is not the case. In the past 10 years, the filmmakers were pleased to be gathered under this label when they were not so well known and not yet part of the film world. For several years, most of the filmmakers of New Romanian Cinema found it comfortable to be part of this group, but they have now become their own labels and don't need or want to be part of this New Wave."

"In my column in the magazine, I have quoted from an interview with one director who even now accused us critics of having invented this umbrella and created this label!" Chirilov adds that the word Mr. in the magazine's title also wants to draw long overdue attention to women filmmakers working in Romanian cinema.

As Corina Şuteu, director of the Romanian Cultural Institute in New York, remarks in her introduction entitled *Minority Report*, American critics have increasingly asked "Why is there no woman director represented in the New Wave of Romanian cinema?" Plenty of food for thought is also

provided in this latest edition by contributions from such authors as Jay Weissberg, Magda Mihăilescu, Scott Foundas, and Elvira Lupşa.

In addition, Chirilov has Olivier Pere, Artistic Director of Locarno Film Festival, providing his personal answer of "Why Romanian Cinema Is Great".

"Olivier has an interesting perspective coming from a big festival like Cannes to Locarno," he explains. "He was instrumental in launching Cornel Porumboiu [at the Quinzaine] and has had two Romanian films in competition in Locarno two years running now."

Martin Blaney

**NOUL NUMĂR ÎN ENGLEZĂ
AL REVISTEI APERITIFF**
dedicată filmului românesc
*The new issue of AperiTIFF Magazine
dedicated to the Romanian film*

Include DVD cu un exercițiu cinematografic regizat de **Cristi Puiu**
*Includes a DVD with a cinema exercise directed by **Cristi Puiu***

LA SOURIS EST SOUS LA TABLE

Preț: 15 lei
Disponibil în toate punctele de vânzare TIFF

Price: 15 lei
Available in all TIFF shops.

■ Editorial

Căpușa: un posibil horror românesc

Să fim cinști: am pierdut trenul Dracula. De fapt, nici n-am fost invitați să urcăm în el: biletele s-au terminat demult și n-am mai avut loc nici măcar în picioare. Vampirul "transilvănean" n-a fost vreodată al nostru; n-am avut niciodată o relație vânoasă cu această faimoasă față palidă, iar încercările de profit n-au fost decât anemice. Dar asta nu înseamnă că horror-ul românesc, așa de puțin reprezentat pe ecranele noastre, n-ar putea avea un simbol propriu, nemuritor și inalterabil, o creatură fioroasă, fascinantă, o sugătoare entuziastă și fără discriminare de sânge, născută din zeitgeist și din recente spaime naționale: căpușa. Parcă și văd o secvență de deschidere... O tânără nubilă înoată fără griji într-o piscină (Maria Dinulescu ar fi perfectă) ... deloc conștientă ce-i poartă pielea. Sau un bărbat de vârstă mijlocie își examinează, în detaliu, părțile intime, minute întregi, pe față și pe dos... până când descoperă îngrozit mușcătura (scenariu inspirat din cazul adevărat al vasluiului a cărui ieșire la iarbă verde s-a transformat într-un calvar, după ce o căpușă și-a

făcut culcuș pe organul său sexual). Aș pune și o muzică încordată, dar nu știu dacă regizorii noștri minimaliști ar fi de acord. Ar putea fi un film catastrofa. O co-producție româno-americană care n-ar abandona nimic din "integritatea" noului val, un soi de action altoit cu o fabulă eco. Invasia de căpușe mutante, modificate genetic din cauza exploziilor de la Roșia Montana, începe de un 1 mai: după ce insectele turbate mușcă burțile de bere ale grătaragiilor, continuă să facă prăpad peste tot în țară. Americanii vin, în sfârșit, să ne salveze: din baza NATO de la Devesel, reușesc, în extremis, să monteze un scut anti-căpușă. Nu vă place versiunea pro-americană? Atunci să-i dăm un gust mai naționalist: un țaran simplu, dar ingenios, de la Săpânța, descoperă "făinoșagul": antidotul contra mușcăturii se dovedește a fi consumul de palincă de prune triplu distilată. Ar mai putea exista versiunea unei înălțătoare revolte naționale împotriva dușmanului comun, dar ar fi nevoie de Nicolaescu și de tragedie cu adevărat cumplită ca pasivitatea românului să se risipească: de pildă, decimarea întregii echipe de gimnastică

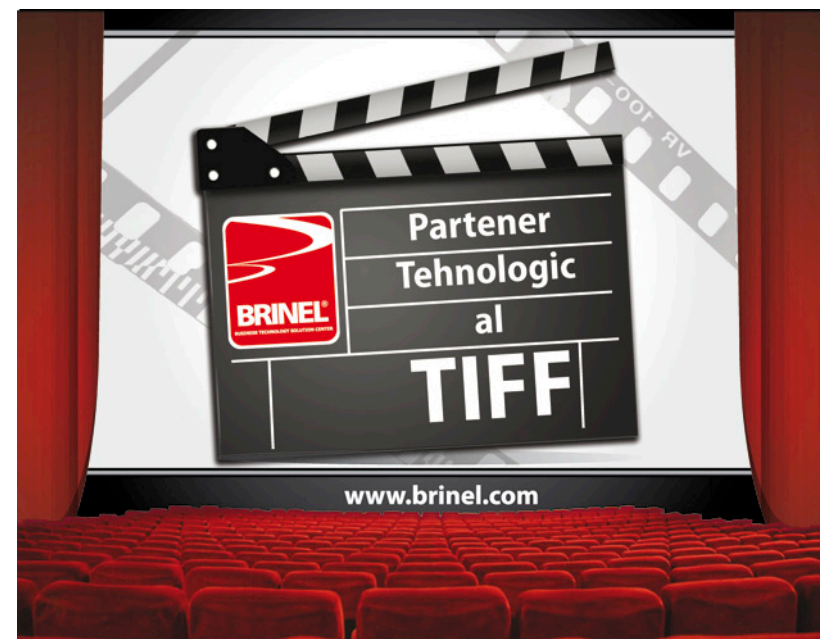
artistică. Altă imagine care-mi vine imediat în minte: o scenă de masă peste care plutește spectrul apăsător al amenințării căpușei, în timp ce protagoniștii vorbesc despre diferența dintre diateza reflexivă și cea reciprocă. Suspansul devine de-a dreptul năucitor (undevea după minutul 15 al acestui plan secvență, Spahiu trece prin cadru cărând o scară). Un zoom lent ne revelează mica sinistroșenie pe o mână păroasă, dar nu știm dacă aparține bad guy-ului Ivanov sau eroului Dragoș Bucur. Când tensiunea e mai mare, Luminița Gheorghiu pleacă la bucătărie să aducă piureul, calcă pe căpușă și o strivește. The End. Ar putea fi drama intimistă și intens subiectivă – filmată din mână, în contraplonjeu, de Oleg Mutu – despre o căpușă care vine de la țară la oraș sperând să devină actriță în "Despre oameni și căpușe", doar descoperă că, între timp, au devenit melci. Deprimată, se refugiază în sexul sordid, în lumină naturală, cu Mimi Brănescu. Sau mă gândesc la o parabolă despre superficialitatea noii generații, cu pițipoance care-și transmit prin Twitter informația că, dacă sunt mușcate, se aleg cu buze umflate.

Sunt purtate degeaba de la un spital la altul și, în cele din urmă, sunt abandonate pe trotuar, unde se simt și mai bine. Vreți să faceți un film care să fie selectat la TIFF în No limit sau Ziua diversității? Simplu: cei mușcați devin hoți narcisiști. Gay-ii și țiganii sunt imuni. Sau o satiră la adresa "noului val"? Pentru că vrea să ajungă la Cannes, căpușa încearcă să muște un regizor, dar nu-i găsește sânge-n venă. Și dacă am vrea să construim un horror brand pe bune, de ce n-am exporta

modelul nostru de "căpușă" politică ca să-l facem o metaforă globală a vremurilor noastre și un veritabil "villain" ce coagulează ura planetară contra bancherilor, corupției și lăcomiei corporatiste? Simt potențial de franciză hollywoodiană.

PS. aceste idei de film sunt copy-right redacția Aperitiff și sunt rezultatul unui brainstorming colectiv; cei interesați ne pot contacta contra cost la redacție.

Anca Grădinariu

ROMANIAN
CULTURAL
INSTITUTE

www.icr.ro

drawing by Dan Perjovschi

BUCUREȘTI BERLIN BRUXELLES BUDAPESTA CHIȘINĂU ISTANBUL LISABONA LONDRA MADRID
NEW YORK SEGHEDIN PARIS PRAGA ROMA STOCKHOLM TEL AVIV VARȘOVIA VENEȚIA VIENA

Ziua HBO la TIFF – 7 iunie

- **Mildred Pierce** – miniserie originală HBO
Todd Haynes
Cu: Kate Winslet, Guy Pearce, Evan Rachel Wood
▶ Arta – 7 iunie, 10:00

Documentare originale HBO Central Europe:

- **I Bóg stworzył seks / Și Dumnezeu a creat sexul**
Konrad Szolajski
Polonia
▶ Odeon, sala 6 - 7 iunie, 22:30
▶ Mărăști - 10 iunie, 20:30
- **Két Világ Közt / Între două lumi**
Viktor Oszkár Nagy
Ungaria
▶ Odeon, sala 6 - 3 iunie, 15:15
▶ Institutul Francez - 7 iunie, 22:00
- **Nebe Peklo / Raiul și iadul**
David Čálek
Cehia
▶ Odeon, sala 6 - 1 iunie, 20:15
▶ Republica - 7 iunie, 23:30
- **Vorbitor**
Radu Muntean, Alexandru Baciu
România
▶ Odeon, sala 5 – 7 iunie, 23:15
- **Doina gospodarilor**
Pavel Cuzuioc
România
▶ Odeon, sala 5 – 7 iunie, 22:15

HBO
HOME BOX OFFICE®

18+ PENTRU CEI PESTE 18 ANI
www.desprealcool.ro

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILM TRANSILVANIA

VOLKSBANK

FACETI O PLIMBARE CU AUTOBUZULI

BUCURATI-VĂ DE STRADA EROILORI!

ASCULTATI LINISTEA DE PE STRADA POTAISSAI

BUCURATI-VĂ DE PANORAMA ORASULUI!

TRECETI PE LA VARZARIEI!

BUCURATI-VĂ DE STRADA EROILORI!

PLIMBATI-VĂ PRIN GRADINA BOTANICAI!

Acele lucruri simple care fac TIFF-ul frumos

URCATI LA CETĂȚUIEI!

Bucurați-vă de ele!

TRECETI PE LA VARZARIEI!

MÂNCATI UN COVRIG DE LA SIMIGERIA PETRUI!

MÂNCATI CEVA DULCE DE LA COFETĂRIA CARPATII!

OPRIȚI-VĂ SĂ PRIVIȚI OAMENII DIN PIATA UNIRII!

ASCULTATI POVESTILE TAXIMETRISTILOR!

BUCURATI-VĂ DE TERASELE DIN PIATA MUZEULUI!

